

O KRAJINSKI ARHITEKTURI APRILA IN MAJA 2015 V VELENJU

V aprilu smo krajinski arhitekti iz Velenja v okviru prirediteljskega društva v mesecu krajinske arhitekture izvedli štiri dogodke in zametek dogodka za leto 2016, objavili štiri članke povezane z dogodki v lokalnem časopisu Naš čas in imeli pogovor o krajinski arhitekturi na lokalni televiziji VTV. Prebivalci Velenja so se na vse odzvali na različne načine in v različnem obsegu, z obiskom dogodkov, pogovori in tudi zapisi odmevov nanje.

Prva v nizu dogodkov je bila, v sodelovanju z Galerijo Velenje, priložnostna razstava z naslovom **Drevesa skozi objektiv** na gradbiščni ograji, ki obdaja galerijo v času njene prenove. Nastala je na pobudo gospe Stanislave Pangeršič povsem naključno, ob iskanju lokacije za razstavo DKAS. Kljub temu da je bilo zelo malo časa, je nastal zanimiv izbor podob desetih dreves iz različnih koncev sveta sedmih avtorjev (avtorji fotografij po abecednem vrstnem redu: Kaja Flis, Lara Gligić, Mojca Seliškar, Klavdija Sušec, Linda Sušec, Miran Šander, Sara Škorjanc). Odziv mimoidočih je pokazal, da je smiselno in možno urbani prostor poživiti tudi na enostaven, zanimiv, cenovno dostopen način in začasno gradbiščno ograjo, kot sinonim negativnega, narediti sprejemljivejšo in prijaznejšo. Žal je bila že prvi vikend ena fotografija ukradena (a nadomeščena), v majski noči pa je večina slik izginito. Tako razstava, ki je bila vključena tudi v dogodek Odprte hiše Slovenije, za eventualne obiskovalce ne bo več vidna. Prav tako ne bomo mogli posaditi drevesa, ki naj bi ga kupili iz izkupička načrtovane licitacije fotografij.

O drevesu pod drevesom je bil drugi dogodek, ki je bil namenjen naključnim obiskovalcem centra. Na travniku ob Kulturnem domu Velenje, ki je že tradicionalni prostor za različne, predvsem kulturne dogodke, smo namestili ležalnike Mestne občine Velenje na katerih so natisnjene misli otrok o našem mestu. Na vsakem ležalniku je obiskovalce čakala knjiga o drevesih - proza, poezija, otroška ali strokovna literatura. Ob skodelici kave ali čaja iz bližnjega lokala Mozaik in s knjigo v roki je bilo sobotno lenarjenje na soncu zelo prijetno. Otroci pa so poleg prebiranja knjig lahko iz papirja izrezovali liste različnih drevesnih vrst ali pa drevesne vejice namakali v naravne barve iz kurkume, rdeče pese, špinače... in z njimi ustvarjali svoje podobe. Vse to je skupaj z zaupanjem gospe Milene Ževart in knjižničark Šolskega centra Velenje, ki so nam knjige izbrale (glej priponko) in posodile, ustvarilo prijeten dogodek, ki bi ga želeli ponoviti. Travniki sredi mesta je z enostavno a privlačno ureditvijo zaživel.

Na povabilo gospe Natalije Špeh in Visoke šole za varstvo okolja, ki je v okviru evropskega programa Erasmus Plus gostila **norveškega arhitekta Chrisa Buttersa** smo eno izmed njegovih predavanj lahko uvrstili tudi v okvir naših dogodkov. Predavanje z naslovom **Sinergija med mestom in podeželjem** o odgovornem prostorskem načrtovanju, ki mora uravnotežiti okoljski, socialni in ekonomski vidik, če hoče biti trajnostno naravnano, je bila šolska uro iz najboljših vsebin našega nekdanjega zakona o družbenem planiranju. Najpomembnejše sporočilo predavanja pa je bilo, da je ključ do zagotavljanja trajnostnega razvoja najprej v nas samih, v naših osebnih odločitvah in odnosu do okolja predvsem pa v naših dejanjih, saj je načelno zagovarjati trajnostni razvoj enostavno udeležati in živeti ga vsak dan pa mnogo težje.

Razstava fotografskega natečaja ob dvajsetletnici DKAS na temo **Kulturna krajina in strukture v krajini**, ki je bila že v nekaj krajih Slovenije je, postavljena v staro rudarsko umivalnico v Muzeju Premogovništva Slovenije (Koroška cesta 68, čas - od 17. aprila do 29. maja od torka do sobote od 9:00 do 16:30). Otvoritev razstave je bil zadnji v nizu naših dogodkov, število obiskovalcev nas je vse prijetno presenetilo. Vsi skupaj, obiskovalci, upravljavci Muzeja in mi sami smo bili navdušeni nad podobami slovenskih krajin, ki so v izjemnem ambientu nekdanjih umivalnic pokazale vso svojo lepoto. Na razstavi je imel osrednji govor domačin, grafični oblikovalec a tudi fotograf g. Sebastjan Kurmanšek. Njegove besede o podobah na razstavi so bile posebne in zadovoljstvo, da smo ga povabili k besedi, je bilo veliko. Z njegovim privoljenjem ga zato objavljamo v celoti (glej priponko Kurmanšek, S., 2015, Govorica podob kulturne krajine in njenih struktur, skozi optiko grafičnega oblikovalca). 16. maja je bila razstava tudi del dogodkov Odprte hiše Slovenije.

V želji, da bi dogodke nadaljevali tudi čez vse leto pa hkrati razpisujemo fotografski natečaj **Drevesa v mestu Velenje** (pogoji natečaja so objavljeni v priponki). Namen natečaja je spodbuditi ljudi k opazovanju mesta, cilj pa razstava najboljših fotografij na prostem nekje v centru Velenja v mesecu aprilu 2016. Torej ob letu osorej.

Ker so vsi dogodki bili pogojeni s pripravljenostjo brezplačno pomagati ali celo financirati dogodke se v imenu DKAS in skupine krajinskih arhitektov iz Velenja za pomoč zahvaljujemo vsem posameznikom (po abecednem vrstnem redu) Katji Gerkeš, Lari Gligić, Mileni Koren Božiček, Korneliji Križnič, Jelki Kvartič, Sebastjanu

Kurmanšku, Stanislavi Pangeršič, Tini Petkovšek, Mojci Seliškar, Klavdiji Sušec, Stojanu Špeglu, Miranu Šandru, Sari Škorjanc, Nataliji Špeh, Darinki Vrabič, Mateju Vraniču, Borisu Zakošku in Mileni Ževart ter organizacijam oz. ustanovam Galeriji Velenje, ki je financirala razstavo Drevesa skozi objektiv in podjetju VG5, ki je dovolilo uporabo svoje gradbiščne ograje, knjižnici Šolskega centra Velenje in Mestni občini Velenje, ki sta pomagali pri dogodku Drevo po drevesom, Muzeju premogovništva Slovenije, ki nam je omogočilo postavitvev razstave v njihovi prostorih, Visoki šoli za varstvo okolja, ki nam je »odstopila« dogodek, uredništvu časopisa Naš čas, ki je objavil naše članke in lokalni televizijski hiši VTV, ki nas je vključila v svoj program.

Sama pa se zahvaljujem še mladim krajinskim arhitektkam Kaji Flis, Lindi Sušec, Luciji Pečovnik, Juliji Šumič, in Tini Zaponšek ter študentu krajinske arhitekture Davorju Dušaniču za sodelovanje kajti brez njih bi bila želja, da bi v mesecu aprilu v Velenju izvedli več kot en dogodek ostala le želja. Hvala dragi kolegi.

Saša Piano